У концані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 15. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 23-го СІЧНЯ (JANUARY) 1971 Ч. 15. VOL. LXXVIII.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЦЕСУС

АКЦІЯ „ВАЛЕНТИНА МОРОЗА"

(24-го до 31-го січня 1971 р.)

Центральний Союз Українського Студентства закликає всі українські студентські громади, союзи та всіх студентів світу, без огляду на їхнє національне походження та релігійну приналежність, стати в обороні українського історика ВАЛЕНТИНА МОРОЗА (н. 1936 р.), засудженого російським окупаційним режимом в Україні 20-го листопада 1970 р. в Івано-Франківську (Західня Україна) на дальших *дев'ять років ув'язнення в російських концентраційних таборах!*

ВАЛЕНТИН МОРОЗ був перший раз засуджений на чотири роки ув'язнення в 1966 р.

РАЗОМ 13 РОКІВ ТЮРМИ!

Засуджено ВАЛЕНТИНА МОРОЗА за так звану „антисовєтську пропаганду і агітацію" (Параграф ч. 62, кримінального кодексу СССР), бо він відкрито став в обороні вселюдських прав і прав українського народу. Заманіфестуймо свою солідарність з ВАЛЕНТИНОМ МОРОЗОМ в останньому тижні січня (від 24-го до 31-го) 1971 року.

Про ВАЛЕНТИНА МОРОЗА мусить почути світ!
ВАЛЕНТИН МОРОЗ мусить бути звільнений!
Демонструйте за права і свободу української нації!

УПРАВА ЦЕСУС

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 22 січня 1971

В АМЕРИЦІ

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ РОБЕРТ МЕКЛОСКІ ПОВІДОМИВ, що уряд Еквадору в Південній Америці заробив на 9 затриманих американських риболовних суднах 484 тисячі долярів за 10 днів. Еквадорські власті затримали 9 суден, які ловили рибу туну поблизу Еквадору і покарав їх за нібито порушення територіяльних вод. Еквадор висуває претенсії на „власні води" до 200 миль від берега, ЗСА визнають законними прибережні води на віддалі трьох миль та ще додають де-в'ять миль для риболовлі. Еквадор відпустив 6 американських суден, а 3 відпустить незабаром.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПРИЗНАЧИВ 46-річного керівника Ради Директорів компанії „Белл енд Говелл" Пітера Пітерсона своїм дорадником у справах закордонної торгівлі. Він очолюватиме окрему Раду для справ закордонної економічної політики при Білому Домі.

ЖИДІВСЬКА ЛІГА ОБОРОНИ РОЗПОЧАЛА БОЙКОТУВАТИ товари американських фірм, які торгують та провадять будь - який „бизнес" із СССР. Ця ж Ліга розпочала сильну пропагандивну кампанію за те, щоб остаточно припинити так зв. культурний обмін між СССР і ЗСА, вважаючи, що покази „совєтської культури" неспівмісні з безоглядним переслідуванням жидівської меншини в Совєтському Союзі.

СТЕЙТОВИЙ СУДДЯ У ПЕНСИЛЬВЕНІЇ Фред Спікер повідомив, що у тому стейті він уже скасував смертну кару, як таку, що суперечить Конституції ЗСА. У цій країні вже 10 стейтів відкинули кару смерти, як засіб покари за будь - який злочин: Аляска, Гаваї, Айова, Мейн, Міннесота, Мишиген, Орегон, Вермонт, Зах. Вірджінія і Висконсин.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ТА КОНГРЕС ІНДУСТРІЯЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ висловили підтримку новому урядовому плянові охорони здоров'я працюючих. Крайова охорона здоров'я буде в майбутньому базуватись на частині прибутків обезпеченого працівника, працедавця та федерального Уряду. Чотири мільйони робітників, згуртовані в інших професійних спілках, також підтримали новий плян обезпечення здоров'я.

У СВІТІ

ДО ПАРИЖУ ПРИБУЛА делегація від мешканців стейту Айова, яка привезла 100.000 листів із висловами турбот за долю американських воєнних полонених в Північному В'єтнамі. Голова північно - в'єтнамської делегації Хуан Туї прийняв ту делегацію і ввічливо розмовляв з нею, але не добився ні одного більше прізвища до листи американських військовиків у полоні в Північному В'єтнамі, що її передав був вже давніше. Також голова американської делегації Дейвід Брус розмовляв довше з Огайо.

СССР „ЗДОЖЕНЕ І ПЕРЕЖЕНЕ" Америку у продукції нафти, — заявив совєтський міністер нафтового промислу Валентин Шашин. У минулому році, — заявив він, — Совєти випродукували вже 353 мільйони метричних тонн нафти супроти 470 мільйонів, випродукованих Америкою. Найбагатші джерела нафти в СССР є тепер в західньому Сибірі та над Каспійським морем. Найслабшою стороною тих нових центрів совєтського нафтового промислу, які відтиснули в тінь Баку на Кавказі, є препоганий клімат, який просто вноможливлює жити там постійно.

У БРИТАНІЇ ІСНУЄ тепер страйк поштовиків, але він не охопив всіх телефоністів і телефоністок. З-посеред 30.000 осіб, що обслуговують телефони й телеграф, зголосилось до праці коло 8.000, які забезпечують передусім зв'язок між Британією і зовнішнім світом. Страйковий Комітет видав новий заклик до працівників пошти, телеграфу й телефону, щоб вони „цілком ізолювали Британію від світу". Страйк буде, мабуть, затяжним, бо існують великі розбіжності між вимогами поштовиків та готовістю уряду піти їм назустріч.

У ТУРЕЧЧИНІ СКОНФІСКУВАЛИ кілька днів тому 73 фунти морфіни безпосередньо перед вивозом її до Франції. Трохи раніше сконфісковано 2.500 фунтів опіюму і 350 фунтів гашішу, призначених також до перепачкування на Захід. Турецький уряд під натиском збоку Америки — обмежує щораз більше легальний засів опіюму: він закупив у селян в 1970 р. 61 тонну опіюму для лікарських цілей, замість 126 тонн, що їх закупив був в 1969 р. ЗСА вислали до Туреччини дальших 280 своїх агентів для співпраці з турецькою поліцією проти тамошнього нелеґального вирощування опіюму та торгівлі ним. 80 відс. героїни, яку пачкують до ЗСА, прибуває сюди з Туреччини.

През. Ніксон плянує основну реорганізацію Адміністрації ЗСА

Вашингтон. — Президент Ніксон поінформував своїх співробітників, що він плянує провести переорганізацію свого уряду, яка буде найбільш основною в усій історії ЗСА. Ближчі дані про цю переорганізацію мають бути оприлюднені у Звернені про Стан Унії, що його Президент приготовив для виголошення перед 92-им Конґресом в п'ятницю 2 січня ц. р. Плян през. Р. Ніксона буде переданий на обговорення Палати Репрезентантів і Сенату, як також компетентних установ, і має бути зреалізований автоматично в 160 днях, якщо не буде заперечень збоку Конґресу. Згідно із пропозицією Президента з 12 теперішніх департаментів або секретаріятів залишиться тільки вісім. Департаменти сільського господарства, торгівлі, праці і транспорту перестануть діяти як окремі установи в складі уряду. Більшість із їхніх функцій і компетенцій будуть об'єднані в новоствореному департаменті економічного розвитку, як також здоров'я, виховання і суспільної опіки будуть діяти під іншими назвами: як департаменти природних ресурсів, громадського розвитку та людських ресурсів. Новостворені чи переорганізовані на місце дотеперішніх семи департаментів чотири департаменти охоплять таких діяльності ряду окремих урядових агенцій, між іншими таких, як Бюро Економічних Можливостей. Департамент пошти, який діяв починаючи від 1872 року, буде переорганізований до 1 серпня 1971 року в окрему від уряду корпорацію п. н. Поштова Служба ЗСА. Не зазнають змін у своїй структурі і функціях тільки чотири найстарші, існуючі ще з 1789 року, департаменти — державний, скарбниці, оборони і справедливості. Справа реорганізації була обговорювана у вівторок цього тижня на засіданні Президента з членами уряду і керівниками інших урядових агенцій.

Едвард Кеннеді втратив становище речника демократичної більшости в Сенаті

Вашингтон. — Сенатор Едвард М. Кеннеді, який був в останніх двох роках, під час існування 91-го Конґресу, речником (віпом) і практично також заступником провідника демократичної більшости в Сенаті, не був переобраний на це становище. Під час сенатського демократичного кокусу, що відбувся в четвер 21 січня ц. р., на речника демократичної більшости обрано триціять й одним голосом проти двадцять і чотирьох сенатора Роберта Бирда з Вест Вірджінії. Необрання Едварда Кеннеді на цей пост ударемнює по суті можливості його кандидатури на Президента у виборах 1972 року. Поразка Кеннеді була несподіванкою не лише для ліберального крила Сенату, але і взагалі для усієї публічної опінії в ЗСА. Керівництво республіканців у Сенаті залишилося без змін. Під час кокусу республіканських сенаторів був переобраний на це становище сенатор Гю Скатт з Пенсильванії, одержавши 24 голоси проти 20, що їх здобув його противник Говард Г. Бейкер, мол., із Теннессі. Засідання Сенату в четвер тривало коротко й обмежилося до заприсяження десяти нових сенаторів, в тому числі 6 республіканців і 4 демократів. В новому Сенаті буде 55 демократів, якщо знову на місце померлого сен. Рассела буде обраний демократ, і 45 республіканців. У Палаті Репрезентантів під час першого засідання був обраний й уведений формально в уряд спікера Палати конґресмен Карл Алберт з Оклагоми, найменований на це становище під час демократичного кокусу в середу 20 січня ц. р.

Помер Ричард Б. Расселл — один із найстарших сенаторів ЗСА

Вашингтон. — В четвер 21 січня ц. р., тут у військовому шпиталі ім. Волтера Ріда помер на 73-му році життя один із найстарших і найбільш впливових членів Сенату ЗСА демократичний сенатор Ричард Б. Расселл із Джорджії. Перебував він у шпиталі, починаючи від 8-го грудня мин. року. Смерть його викликала широкий відгомін і співчуття в усьому політичному світі, не тільки в демократичних колах, але також серед членів уряду ЗСА і республіканської партії. У своїй заяві з приводу смерти сен. Расселла през. Ніксон ствердив, що Америка втратила із його смертю одного з найбільших своїх синів. Кол. президент ЗСА Линдон Б. Джансон назвав Покійного „велетнем між його колегами". Так же само „велетнем поміж велетнями" назвав пок. Расселла провідник республіканців у Сенаті сен. Гю Скатт. Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд заявив, що якщо сен. Расселл був обраний з іншої частини ЗСА, він став би був напевно Президентом і відіграв би видатну ролю в історії ЗСА. Тіло Покійного перевезено до ротонди Капітолю стейту Джорджія в Атланті. Похорон відбудеться в неділю 24 січня. Його поховають в Меморіяльному Парку Расселла поблизу його дому у Вайндер в Джорджії.

Уряд през. Ніксона випрацював новий плян розподілу федерального прибутку

Вашингтон. — Випрацьований адміністрацією през. Ніксона новий плян розподілу державного річного прибутку між федеральним урядом і стейтами та містами передбачає більшу участь стейтів і міст в користанні з цього прибутку, як це було пропоновано досі. Згідно із заявою асистента секретаря скарбниці ЗСА Мюррея Л. Вейденбама, державний річний прибуток буде розподілюваний в 10 приблизно 50 на 50 між стейтами з одного боку і міськими, повітовими та іншими урядовими установами з другого боку. Оригінальна пропозиція в цій справі, запропонована през. Ніксоном в 1969 році, передбачала для стейтів 70 відсотків з розподілюваного прибутку. Подробиці про новий плян розподілу державного прибутку мають бути оприлюднені през. Ніксоном в його Зверненні про Стан Унії, що з ним він виступить у п'ятницю 22 січня ц. р. З повідомленням про цей новий плян виступив М. Л. Вейденбам в середу 20 січня ц. р. на зібранні Крайової Асоціяції Повітів у Філядельфії. В рамках цього розподілу стейти, міста й інші місцеві установи одержуватимуть більйони долярів з державного прибутку, що його федеральний уряд збирає шляхом податків.

Комуністи заатакували летовище біля столиці Камбоджі

Пномпень. — Північно-в'єтнамські вояки, чи, може, повстанці, обстріляли вночі з середи на четвер ракетами і мінометами летовище за 5 миль від центру столиці країни Пномпеню. Перерізали каблі, що вели від електрівні та після того насочили віддлом. переодягнених в уніформи камбоджійської армії. Були вбиті й ранені і були знищені чи пошкоджені деякі літаки, але докладного виказу втрат ще не проголошено. Камбоджійське військо створило швидко після того застави в широкому колі довкруги Пномпеню, але припускають, що спричинники того наскоку втекли й скрилися. Поруч із цим радше формальним і психологічним успіхом комуністів в Камбоджі вони понесли поважну поразку, коли камбоджійські і південно-в'єтнамські війська, що наступали з півночі та з півдня, щоб очистити важливий шлях, який веде від Пномпеню до порту Компонґ Сом, вибили комуністів з двох гірських просмиків, через які веде той шлях. Комуністичні вояки втекли, залишивши в тамошніх бункрах багато своїх поляглих. Тим часом прем'єр сусідньої Камбоджі Лон Ноль закінчив дводенні відвідини в столиці Південного В'єтнаму Сайгоні. В другому дні він мав нараду також із американським амбасадором Елсвортом Банкером та з командувачем американських військ у В'єтнамі, ген. Крейтоном Абрамсом. Лон Ноль заявив на пресовій конференції, що вирішено знормалізувати й затіснити взаємини між тими двома сусідськими державами в різних ділянках. Плянується створення спільного воєнного командування, хоч Камбоджа — заявив він — хоче надалі зберігати невтральність.

100 засідань Паризької конференції про В'єтнам були зайвою витратою часу

Париж. — В четвер 21-го січня ц. р. відбулося 100-не з черги засідання Паризької „мирової" конференції про В'єтнам і воно було виповнене знову обопільними обвинуваченнями у саботуванні переговорів та у продовжуванні В'єтнамської війни задля власних імперіялістичних цілей. Голова північно-в'єтнамської делегації Хуан Туї заявив, що Паризька конференція тільки тому не довела до успіху, що Америка „продовжує свою політику колоніяльної агресії" та намагається далі вирішити війну „своєю воєнною перемогою". Знову ж голова американської делегації Дейвід Брус звернувся з закликом до комуністичної сторони „щоб вона припинила „перетворювання мирової конференції в пародію" та приступила до ділових переговорів. Голова делегації Південного В'єтнаму Фам Данг Лям закинув північно-в'єтнамській делегації, що вона цілком фальшує і викривлює історичну правду та що насправді Північний В'єтнам перевів воєнну аґресію проти Південного В'єтнаму. Він повторив давню мирову плятформу Південного В'єтнаму: щоб усі взагалі чужинецькі війська покинули територію Південного В'єтнаму. Північний В'єтнам дотепер не признається, що у Південному В'єтнамі є будь-які його вояки. Речник американської делегації заявив пізніше, що хоч Паризька конференція, яка розпочалася 25 січня 1969 року і відбула 100 засідань, була зайвою витратою часу, проте американський Уряд не виріклається надії, що комуністична сторона таки зрозуміє безвиглядність і шкідливість продовжування війни та виречеться своєї тактики — ультимативно вимагати від Америки капітуляції.

Британський Коммонвелт буде врятований компромісом на конференції в Сінґапурі

Сінґапур. — 9-тиденна конференція 31 держави Британського Коммонвелту в Сінґапурі присвятила два дні драматичних засекречених нарад для справи, яка найбільш хвилює африканські й інші кольорові народи: рішення британського уряду продавати зброю Південно-Африканському Союзові, без уваги на його білорасистський режим і політику офіційної сеґреґації. Британський прем'єр Едвард Гіт склав заяву з одвертим натавруванням расистської політики південно-африканського уряду, але підтримав рішення продати йому зброю з уваги на загрожений Совєтами морський шлях довкола Африки до Індійського океану. Гіт відкинув також зобов'язання південно-африканського уряду, що він не використовуватиме закуплених від Британії кораблів і зброї для інших цілей, як тільки ті, задля яких Британія ті речі продала. Едвард Гіт заявив свою готовість прийняти спільну декларацію проти політики расизму, але рішуче спротивився прийманню будь-якої постанови, яка обмежувала би право суверенно вирішувати свою політику кожним членом Коммонвелту. Обрано 8-членну Комісію для цієї справи, до якої ввійшли: Британія, Австралія, Канада, Індія, Джамайка, Кенія, Малайзія і Ніґерія. Але Уґанда, Замбія і Танзанія є непримиренні і продовжують свою опозицію.

ЗСА і СССР будуть обмінюватися зразками з поверхні досліджуваних плянет

Москва. — У висліді триденних нарад, що їх вела 6-тичленна делегація американської Крайової Адміністрації Аеронавтики і космосу з совєтськими фахівцями, Джордж В. Лов з американського боку та президент совєтської Академії Наук Мстислав Келдиш з совєтського підписали умову про обмін зразками, добутими з поверхні обслідуваних плянет. Покищо та умова має дуже мале практичне значення, бо совєтська „Луна 16", яка осіла на Місяці у вересні минулого року без людської залоги, привезла на Землю всього яких три унції з поверхні Місяця. Американські астронавти з космічних кораблів „Аполло 11" і „Аполло 12" привезли були разом 122.6 фунтів каміння та інших зразків поверхні Місяця. З чого астронавт Ніл Армстронґ передав був весною минулого року один камінь совєтському прем'єрові Алексєєві Косиґінові. Але та умова має більше значення, як вислів бажання тіснішої співпраці ЗСА і СССР в дальшому досліджуванні космосу, щоб виминути ведення тих самих дослідів подвійним коштом і з подвійним ризиком. У березні ц. р. мають продовжуватись наради про можливість злучування в космосі совєтських та американських кораблів.

Пропонують катедру українознавства для австралійських українців

Сідней (ОУПС). — Промовляючи дня 14-го січня ц. р. на зібранні студентських товариств „Обнова" й „ТУСМ" у Домі Української Молоді в Лідкомбі, професор Яр Рудницький з Канади торкнувся майбутнього українознавства в Австралії й ствердив, що найкраща розв'язка цього питання створення катедри українознавства при одному з австралійських університетів. З уваги на розсіяння української академічної молоді в цій країні й трудність уведення курсів українознавства за державні університетські фонди одинока позитивна розв'язка — Гарвардський зразок центру українознавства, що мав би постати з ініціятиви й при матеріяльній вивінуванні („ендавмент") такої катедри українською громадою в Австралії з початковим капіталом 250.000 дол. „залізного фонду". На думку проф. Рудницького катедра українознавства при одному з австралійських університетів є престижевою справою української спільноти в Австралії й завершенням усього рідного-шкільного й приватного українознавства. Вона мала б бути теж і науковим центром української документації для Австралії й Нової Зеляндії та осередком об'єктивної інформації й ширення правди про Україну в цій частині земної кулі. Жива дискусія, що слідувала після доповіді, виявила велике зацікавлення цією справою так з боку молоді, як і старшого громадянства. — Як відомо, проф. Рудницький є довголітнім членом Наукової Ради Гарвардської катедри українознавства й з самого початку дуже високо оцінював зусилля американських українців у цьому напрямку.

Появився новий 27-ий зошит словникової „Енциклопедії Українознавства"

Сарсель. — У грудні минулого року вийшов з друку новий 27-ий зошит словникової (гаслової) Енциклопедії Українознавства або ЕУ-2, що її видає Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі. Двадцять і сьомий зошит охоплює 275 гасел (від „Підземні води" до гасла „Полікарп"), 50 світлин, 19 карт і діяграм. Більші гасла: „Підземні води" (автор І. Тесля), „Підляські говірки" (О. Горбач), „Підляшшя" (Т. Олесюк), „Підляшшя" (В. Верига, М. Жадан, В. Кубійович, Я. Пастернак. Ці три останні гасла представляють на 8 сторінках найважливіші питання найбільш на північний захід висуненої української землі, з якої 1946 року насильно виселено українців), „Пілсудський Ю." (Б. Будурович), „Піонерська організація" (І. Бакало), „Пітсбурзька епархія" (о. І. Пекар), „Пласт" (Ю. Старосольський; мала монографія на 5 сторінок, яка подає розвиток „Пласту" від його постання по сучасний день), „Плянування" (В. Голубничий), „Повстанський рух на Україні" (С. Ріпецький, 5 сторінок), „Податки" (І. Витанович, В. Голубничий: в гаслі представлено розвиток податкової системи на Україні від княжих часів донині), „Поділля" (В. Кубійович, М. Ждан, Е. Жарський: мала регіональна монографія — 15 сторінок, 8 карт, 4 світлини), „Подільські говірки" (О. Горбач), „Поема", „Поетика" (І. Качуровський), „Позашкільна освіта" (І. Бакало), „Позики державні" (В. Голубничий), „Покуття" (А. Жуковський, М. Ковалюк, В. Кубійович), „Полемічна література" (І. Коровицький, Б. Кравців), „Полетика Г." (В. Омельченко). Таким чином 1970 р. вийшло 2 зошити ЕУ-2. Редакція Енциклопедії сподівається видати в 1971 році три дальші зошити — 28-ий, 29-ий і 30-ий і тим самим закінчити шостий уже том Енциклопедії Українознавства.

Українка в Англії здобула високе відзначення

(А. Р.). — У газеті „Юніверсіті Коледж Нюслетер" у Кембрідж, Англія, появилась в грудні 1970 р. така новинка: „Сердечні ґратуляції Марії Лукіянович, яка здобула нагороду Пінсент - Дарвін у ділянці патології, університетське відзначення чималої важливости. Одночасно Коледж іменував її „Джуніор Рісерч Фелов" — перше взагалі відзначення в цій категорії".

Коледж, про який згадується, це славний в цілому світі університет у Кембрідж, в якому п. Лукіянович продовжує навчання після кількарічних студій в Оксфордському університеті, де вона також здобувала блискучі осяги, нагороди й відзначення. Марія Соні Лукіянович це донька д-ра Нарциза і д-р Стефанії Лукіянович з Бельфаст, Півн. Ірляндія, де її батько, автор численних наукових розвідок з ділянки своєї спеціяльности, друкованих в медичних журналах Англії, є головним лікарем - психологом - психіятром у найбільшому місцевому шпиталі. Мати Марії Соні Лукіянович це відома композиторка, доктор музикології Празького університету (з родини Туркевичів). Старшою сестрою Марії Соні Лукіянович є відома малярка Зоя Лісовська - Нижанківська.

ППОЛК. Д. БАКУМ У ЛІКАРНІ

Ню Йорк. — Підполковник Дмитро Бакум, відомий наш комбатантський і громадський діяч, від кількох днів перебуває в одному із місцевих шпиталів після поважного потовчення. Це трапилося минулої п'ятниці, 15. го січня, як ппполк. Бакум ішов із свого дому на Флюшінгу до сусідньої крамниці за упав, поковзнувшись на ожеледі. Лікарське обслідування виявило зламане ребро та інші потовчення і на зарядження лікаря потовченого перевезено до лікарні, в якій він перебуде один або й два тижні.

Відбулися громадські похорони сл. п. Романа Клоса в Лорейні

Лорейн, Огайо. — Минулої середи 20 січня, невеличка, але як завжди солідарна місцева українська громада відвела на вічний супочинок одного зі своїх найбільш працьовитих і заслужених громадян, відданого виховника пластової молоді, члена Пластового Відділу УНС, сл. п. пластового сеньйора Романа Клоса, який помер три дні раніше ненадійно на розрив серця. В понеділок і вівторок, 18 і 19-го, колишній парох Лорейну о. д-р Володимир Пелліх та теперішній парох о. Лев Тимків відправили парастас та панахиду по Покійному, при співучасті всієї місцевої пластової станиці та громадянства. Бізля домовини держали почесну стійку з прапором в понеділок пластові юнаки і юначки, а у вівторок члени церковного комітету, до якого належав Покійний. В середу, після відправ, труну Покійного винесли з похоронного заведення члени

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЄВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

92-ий Конґрес перед дилемою

Коли в п'ятницю 22 січня зійшовся вперше 92-ий з черги американський Конґрес, він зразу же опинився перед дилемою: чи дивитись на свою законодатну працю під кутом президентських виборів 1972 року і партійної користи, чи під кутом добра нації і країни, із відсуненням виборчої стратегії бодай — до наступного року. Небезпека „партійного" та „опозиційного" Конґресу виринає неначе автоматично, бож 92-ий Конґрес контрольований знову неприхильними республіканському Урядові демократами: у Палаті Репрезентантів вони збільшили у минулорічних виборах свій стан посідання на 11 мандатів і мають тепер 255 конґресменів проти 180 республіканських, а в Сенаті втратили тільки три мандати, і мають все ще більшість 54-ох сенаторів, чи пак 55-ох, враховуючи одного „незалежного", проти 44 республіканців, чи пак 45-ох, враховуючи одного „консерватиста". Голови демократичної більшости й республіканської меншости залишились ті самі, за винятком демократів у Палаті Репрезентантів, де місце старенького Джана МекКормека зайняв його заступник Карл Алберт. Але залишились демократичний голова в Сенаті Майкел Менсфілд і республіканські голови — конґресмен Джералд Форд і сенатор Ю. Скатт. Тільки речник („віп") демократів в Сенаті Е. Кеннеді програв у користь сен. Вирда.

Отож ніби обличчя нового Конґресу те саме, з існуючими в обох партіях консервативним і ліберальним крил. Але вище тієї аритметики стоїть справа співпраці Білого Дому з Капітолем. Боротьба, яку в минулому Конґресі повів Сенат за обмеження компетенцій Президента в справах війни - миру змарнувала багато часу й енергії, що були б придалися на схвалення різних потрібних законів. Конкретно, коли Ніксон заявив у недавньому інтерв'ю, що він „носитиме в цьому році капелюх президента", значить, вестиме державну, а не партійницьку політику, то й Конґрес стане перед завданням — поставитись по-діловому до всіх тих законів, що їх захоче мати Президент.

Вже не один американський президент, включно з Джансоном і Ніксоном, нарікав на „бездіяльність Конґресу". На початку першої сесії 92-го Конґресу треба побажати йому, щоб він був конструктивним і діяльним, для добра не одної партії й групи, не для популярности того чи іншого конґресмена й сенатора, а для добра народу і держави.

Безглузда війна

„Люд у неволі, край у руїні", — співається в українській пісні - молитві. „Навіть молитись ворог не дасть". Давно складено цю пісню, але й надалі вона актуальна. В офіційному органі філіялу російської комуністичної партії — ЦК комуністичної партії УССР „Радянській Україні" з 13-го січня надруковано статтю — підтвердження сумної правди. Стаття під рубрикою „На атеїстичні теми" зветься „У наступі". На кого провадиться наступ? Очевидно, на тих, які вірять у Бога.

„Єдиний в Іванівському районі Херсонської области плянетарій і єдина церква знаходяться в селі Фрунзе. Стоять навпроти одне одного, непримиренні антиподи, наче на поєдинку: хто кого? — сказано в „Радянській Україні" . . . — „Храм Божий" знав колись кращі часи. Ще так недавно його поріг переступали не тільки старі люди, а й молодь, переважно з навколишніх сіл приїжджали сюди: одні вінчатися, інші — дитину христити. Дзвонили дзвони, скликали людей. Мовчать нині дзвони, а на моління тягнеться ріденька низочка людей — самі діди та баби". З цього приводу радіє комуністична газета, бо директорка школи в с. Фрунзе, О. Володіна, на „секції атеїстів, що складається з 11 чоловік", нібито „доказала", що Бога таки немає, ось і перестала молодь горнутись до єдиної в районі уцілілої церкви . . . Идуть лише старі . . . — але й ті старі жили понад півстоліття під режимом, який від самих початків тзердить, що „релігія — це опіюм для народу" . . . І сама ж „Радянська Україна" дедалі частіше публікує вістки про злочинців, убивців, про високий відсоток розводів у „совєтських родинах", про те, що „десь беруться ледарі, нероби", про гурти пияків, для яких „всьо равно" . . .

У Лондоні, в Англії, Осередок для дослідження релігії й комунізму під керівництвом Лоренса Гандара опублікував звіт „Релігійні меншини в СССР, 1960-1970". У цьому звіті названо 14 форм нелегальної дискримінації віруючих в СССР і стверджується, що віра в Бога охоплює там більше й більше молодь. Вся історія СССР у релігійному аспекті — це історія боротьби режиму проти віри людини в Творця. Це війна, якої режим ніколи не виграє.

КОСИГІН, ГАРРИМАН І МОСКІ

Минулого тижня спершу ветеран - дипломат Аверелл Гарриман відвідав у Москві совєтського прем'єра Алексея Косигіна, опісля разом із ним був у Косигіна демократичний сенатор із Мейну Едмунд Москі. З совєтським прем'єром розмовляли вони кругло чотири години. Однаково Гарриман, як і Москі, висловилися з великими компліментами на адресу Косигіна і заявили своє переконання, що ЗСА і ЄССР можуть „зговоритися" в найголовніших с у ч асних міжнародних п р о блемах. Гарриман назвав конкретно В'єтнам, Близький Схід і Берлін як терени, на яких може прийти до порозуміння між Вашингтоном і Москвою.

З приводу цього оптимізму „Філядельфія Інквайрер" з 16 січня ц. р., у редакційній статті „Гарриман довіряє росіянам", кепкує з Гарримана, назвавши його віру в Москву просто „дурнуватою". Названий філядельфійський щ о д е нник слушно звертає увагу, що коли б большевики мали добру волю й дійсно хотіли замирення у В'єтнамі, то просто припинили б свої доставн Північному В'єтнамові, — і так само могли б повестися супроти Єгипту, якби хотіли замирення в тому обширі. Тим часом вони, навпаки, підтримують і підсилюють конфлікти в Індо-Китаї і на Близькому Сході, бо ці конфлікти вигідні їм: зв'язують американські збройні сили в Південній Азії та сприяють їх ґльобальній експансивній політиці на Близькому Сході. Те саме стосується справи Берліну: якщо Москва дійсно прагнула б покращання відносин довкола Берліну, то не було б нічого легшого, як натиснути на східньонімецький режим, який на 100 відсотків залежний від совєтських змоторизованих дивізій у Східній Німеччині...

Можна дивуватися Авереллові Гарриманові, який так вірить у „добру волю" Москви, що тієї віри не міг захитати навіть пребагатий досвід його власних зв'язків з Москвою. Гарриман був амбасадором ЗСА в Совєтському Союзі за часів Ф. Д. Рузвелта і був головним архітектом Ялтинського договору, підготовивши його в своїх попередніх переговорах із Сталіним. Коли Сталін зламав клявзулі Ялтинського договору про вибори й демократичні уряди в суверенних східньоевропейських країнах і перетворив їх на сателітів Москви, то Рузвелт ще перед своєю смертю 12 квітня 1945 р. сердито признавав, що він розчарований і огірчений. Зате Гарриман не захитався в своїй проросійській орієнтації і витривав при ній почерез період холодної війни і розчарування, що їх зазнали демократичні президенти Джан Кеннеді і Линдон Джансон, які старалися дійти до порозуміння і співпраці в міжнародних справах спершу із Хрущовим, а після того з тим самим Косигіним.

Але в Америці Аверелл Гарриман зберіг свій авторитет, як голова одної з так званих „великих родин": він — колишній нюйоркський губернатор, співвласник банку його імени, його іменем названа місцевість у стейті Ню Йорку. Мабуть, завдяки цим прикметам Гарриман все ще втішається повагою і значенням у верхівці Демократичної партії, будучи її дорадником у закордонно - політичних справах — поруч із головою сенатської Комісії закордонних справ, Дж. Фулбрайтом. Це ще один доказ, що у практиці рідко-коли історія буває вчителькою життя: знавці відносин за президента Джансона твердили, що не державний секретар Дін Раск і не дорадник Джансона Джордж МекБанді, а власне покійний Адлі Стівенсон і Аверелл Гарриман були тими, які переконали Джансона, щоб він вів В'єтнамську війну на базі доктрини „війни з обмеженими цілями й обмеженими засобами. Війни, яка стала нещастям для Америки.

Гарриман має тепер 79 років і його активна роля в американській політиці кінчається. Але його поради і суґестії можуть принести Америці велику шкоду, якщо здійсняться дальші політичні амбіції демократичного сенатора Едмунда Москі, який власне Гарримана обрав собі на свого дорадника в закордонно - політичних справах.

Сенатор Москі здобув собі повагу і признання під час своїх виступів у виборчій кампанії 1968 року, коли кандидував на віце - президента держави. Це добре і зрозуміло, що він старається пізнати чужинецький терен і міжнародні проблеми з безпосередніх зустрічей із різними закордонними лідерами. Тому добре, що він їздив до Ізраїлю, Єгипту, СССР і Західньої Німеччини. Очевидно, що американський сенатор, який перевів у чужинецькій столиці довгі розмови з її прем'єром і міністром закордонних справ, мусить висловлюватися обережно, делікатно й дипломатично. Річ тільки в тому, щоб бачити кремлівських володарів і совєтську політику такими, якими вони в дійсності були і є, а не такими, якими хочеться їх бачити.

(і. к-н)

КАТЕДРА КІНООПЕРАТОРІВ

Впродовж багатьох років Київська Студія художніх фільмів ім. О. Довженка мала постійні труднощі з фахівцями - кінооператорами під час здіймання фільмів. Їх доводилося „виписувати" з Москви та ін. міст. Від початку 1971 року при Київському Інституті театрального мистецтва ім. Карпенка-Карого створено Катедру Кінооператорської майстерности, яка буде випускати по кілька кінооператорів щороку.

Панас Феденко

ДУМКИ НА РІК 1971

(4)

Заборона українства під російським режимом, що тривала довгі десятиліття, так знівечила, покалічила душу народу, що дехто з українських патріотів впадав у розпач і безнадію. Відомий український діяч Микола Ковалевський (1841-1897), який мав великі заслуги для фінансування політичної акції Мих. Драгоманова на еміґрації проти російського режиму в Україні, висловлював побоювання, що Україна загине національно, якщо політика помосковлення потриває ще 20 років. (Див. спомин Лесі Українки).

Цю небезпеку бачив і меценат української культури Євген Чикаленко. У своїх „Спогадах" (ч. II) Чикаленко описує, як селяни Кременчуцького повіту на Полтавщині на з'їзді делеґатів від волостей 1905 року виступили проти української мови в школах: „Це, щоб наші діти зосталися навіки мужиками? Не треба!"

До цього додає Чикаленко:

„Ми не раз задавали собі питання, чи заведуть селяни українську мову в школах, коли майбутній російський парлямент постановить, що про мову в школах рішає саме населення, — і приходили до неґативної відповіді".

Революція 1917 року скинула царську владу, і ситуація України радикально змінилася, бо відомо, що революція — це „льокомотив історії": вона прискорює хід подій і розвитку суспільства. Однак, наслідки „пропащого часу під московським царством" далися взнаки нашому відродженню. Міста в Україні були помосковлені (в Галичині — спольщені); на Наддніпрянщині нечисленній українській інтеліґенції довелося прискореним темпом творити все з нічого: від народної школи й „Просвіти" до університету, від сільської управи до самостійної держави.

Нашу слабість бачили сусіди України. Польська дипломатія здобула згоду держав Антанти для агресії на українські землі. Большевицький режим у Москві вважав Україну за провінцію Росії і 17 грудня 1917 року проголосив Українській Народній Республіці війну. В частині російського і помосковленого суспільства міст України ця агресія знайшла прихильність і допомогу. Деяких українців також захоплювала большевицька пропаґанда світової революції, яка б мала створити „нове небо і нову землю" на основі волі, рівности і братерства всіх народів.

Україну покинуло німецьке окупаційне військо в кінці 1918 року і була відновлена Українська Народна Республіка. Почалася нова московська агресія на Україну. Ленін мав надію на успіх походу своєї червоної армії в Україну. Він знав недостачі українського суспільства, створені історією і найновішими подіями. На з'їзді Російської компартії в березні 1919 р. Ленін казав: „Україна була відділена від Росії надзвичайними обставинами, і національний рух не пустив там глибокого коріння. Оскільки ж він виявився, то німці його затовкли".

Походи російського війська в Україну відбулись під знаком помосковлення. Призначений на посаду „прем'єра" совєтської України румун Християн Раковський, комісар Пятаков та інші заявляли в Києві, що українська мова й культура „дрібнобуржуазна", і вона мусить дати місце мові російській - „пролетарській". „Совєтська влада України зробила фактично російську мову державною мовою", — так писав М. Попов, автор „Історії КП(б)У" (Харків, 1929 р.). Українське національне відродження назвав комуністичний „прем'єр України" Раковський „безнадійною справою".

Для російських послідовників теорії Леніна про „злиття націй" у комуністичному суспільстві помосковлення було і є „етапом" до створення єдиної світової нації з спільною мовою. Але „московізатори" розуміють усю фантастичність цієї теорії і охоче задовольняються творенням „совєтської нації" з спільною для всіх народів СССР російською мовою, бо трудно собі уявити „злиття" китайців з індусами, японцями або американцями...

Натиск помосковлення в Україні збільшується послідовною колонізацією її чужим елементом та виселюванням української людности за межі рідного краю. Як за часів М. Драгоманова, так і тепер перед українством стоїть „страшенна праця — поправити страту нашою Україною своїх городських шарів громади".

Бачивши натиск московського шовінізму на Україну, дехто міркує, що вже справа українського відродження засуджена „історією". Однак, ми пережили царську владу і не вимерли фізично й національно.

Хочу порівняти рівень освіти і національної свідомости в Україні перед революцією 1917 р. і після неї. До 1917 р. інтеліґенція в Україні була помосковлена, одномовна. Єдина щоденна газета „Рада", що виходила в Києві до серпня 1914 р., мала коло 5 тисяч передплатників (одним із передплатників був я, як учень гімназії). Одна газета на 30 мільйонів, що ледве животіла, „на ладан дихала"...

М. Грушевський, голова Центральної Ради писав у перших днях після революції 1917 року брошури для народу: „Хто такі українці і чого вони хочуть" та „Звідки взялося українство і куди воно йде".

Тепер багато мешканців українських міст двомовні, і слово „українець" уживається в урядових документах. Є десятки й сотні тисяч українців, для яких українська мова — це творче знаряддя думання (слова славного мовознавця Олександра Потебні). Москва не може викоренити українства, хібащо здійснила б плян Сталіна: виселити всіх з України за Урал і розсіяти по просторах „Сибірі неісходимої".

Само собою, під режимом диктатури будемо мати дальші втрати на користь „старшого брата", бо тип „самоотверженого малороса" не вмер. Такий собі фільмовий режисер Чухрай каже, що він, живши в Україні, був українцем, але, оселившися в Москві, став росіянином... Однак, Леонід Кисельов, киянин, мабуть російського роду, покинув писати поезії російською мовою і перейшов на українську. (Він недавно помер).

Дехто з українців - туристів, що побували в Україні недавно, нарікає на помосковлення нашого народу під пресом диктатури. Нарікають туристи на пасивність, піддайність мешканців України шовіністичній політиці режиму. Зрозуміла річ: люди, переживши війни, голод, терор, стають „ріалістами". „Маси" такі є в кожному народі, коли живуть під режимом тиранії, в біді й злиднях. Пригадую, що в 1939 році польське селянство ставилося байдуже до своєї держави, в якій був „полковницький режим". Казали: „Нехай Польща падає".

Хто з наших еміґрантів нарікає на недостачу національної відпорности української людности в Україні, мусить звернути увагу на українське суспільство на чужині. У вільному світі нас ніхто не примушує забувати рідну мову, розривати зв'язок з українською культурою. На жаль, це явище досить поширене. Мабуть, чуття інферіорности, прищеплене чужими режимами в рідному краю старшому поколінню, знаходить відгук і молодшій ґенерації, що виростає на чужині.

Приклад непохитного патріотизму знаходимо в історії так званих „мазепинців". Г е н е ральний писар в уряді гетьмана Мазепи Пилип Орлик покинув Україну з своєю родиною після битви під Полтавою 1709 року. З ним був і син його Григор, що мав тоді п'ять років. Вихований у патріотичній родині, Григор Орлик і після смерти свого батька, вибраного на гетьманський уряд 1770 р., продовжував політичну акцію в Західній Европі в інтересі України. Григор Орлик дав матеріял для книги Вольтера „Історія Карла XII". В тій книзі є слова: "L'Ukraine a toujours aspiré à être libre" („Україна завжди прямувала до свободи"). Слід пригадати: гетьман Пилип Орлик був чеського роду; його дружина — з жидівської родини Герциків, що була вихрищена...

В обороні національної індивідуальности (ідентіти) велику вагу має воля, хотіння бути самими собою, „не зливатися". Шведський соціолог Челлен це особливо підкреслював. Він казав, що українці удержаться, як нація, коли того схочуть.

З НАШИХ БУДНІВ

СПРАВИ ВІЧНОГО СПОКОЮ

Чи проблема вічного спокою може статися причиною домашньої війни?.. Виходить, що так. Принаймні так саме я зрозумів загострений в тоні діялог, що відбувся в домі моїх добрих сусідів і земляків з Бібрецького повіту, панства Татухів, коли то я склав їм традиційну візиту в навечір'я Нового Року (старого стилю).

Коротко про ґенезу конфлікту... Кілька років тому панство Татухи, як і личить статечним громадянам, що дивляться в майбутнє, придбали собі землю на православному цвинтарі в Бавнд Бруку і дуже цим гордились, що, як прийде на них „тая година", спочиватимуть вічним сном між своїми людьми. Аж раптом минулого року стала актуальною справа придбання українського католицького цвинтаря св. Духа! Коли ж пані Татушиха почула на радіопрограмі оо. Василіян, що Преосвященний Владика Иосиф уже поблагословив землю під новий цвинтар і як гарно-врочисто це посвячення відбулося, — в неї, в душі, зродилася рішуча постанова:

— Старий, — сказала одного дня чоловікові, — продаймо парцелю на православному цвинтарі, а купім на нашому, католицькому!

— Жінко добра, — змітигував її пан Татух, — таж ти знаєш, що один цвинтар свій і другий свій, український, а з котрого буде нам ближче на Иосафатову долину — годі нині сказати. У Бавнд Бруці маємо вже заплачене, досить веселе місце, не на сонці, а в затінку, пташки довкола співають, квітки цвітуть, — чого ж тобі ще треба?

— Що місце веселе, то правда, — зідхнула пані Татушиха, — алеж не буде там могили Маркіяна Шашкевича, про яку так файно говорили на радіо отець ігумен, ані святої місії, на котру я колись так любила ходити, коли ще була молодша...

— Ба! — розвів руки пан Татух, — молодшою ти, небого, вже не будеш, вибий собі се з голови. Раз купила парцелю на цвинтарі, то не на те, щоб ходити на відпустах чи пікніках, а щоб лягти в святу земленьку на вічний спочинок. Се одна річ. А друга: ти з Паном Богом контракту не зробила і не знаєш, коли прийде на тебе криска. От ми, скажемо, нині продали землю, а завтра забирає тебе Ярема і куди повезе, коли цвинтар святого Духа ще не приймає кастомерів?..

В цьому місці пані Татушиха перебила чоловіка такими гострими словами:

— А чому Ярема мене має забрати — чом не тебе?.. Ти що собі гадаєш — сто літ жити?.. Мене закопати в землю, а сам ще раз женитися?!

— Ол-райт, — згідливо кивнув головою пан Татух. — Хай тобі буде, що то я перший простяг ноги і закрив очі. Якби навіть, не дай, Боже, таке сталося, то я нізащо в світі не хочу бути похований перший на новому цвинтарі! А ти звідки можеш знати, чи я добрий на руку?.. Чи не попсую Преосвященному бизнесу?

Це був, здається, такий арґумент, на котрого моя дорога землячка не мала контраргументу, тому накрила стіл обрусом і попросила нас до вечері.

І к е р

Лариса Дончук (Іваненко)

ДОКОЛИ Ж, ГОСПОДИ!?

(1)

Тяжкою трагедією для втікача та великою ганьбою для Уряду ЗСА було примусове повернення на пароплав „Советская Литва" матроса Симаса Кудірки. Подія ця наробила великого розголосу в усіх країнах світу і викликала справедливе обурення свідомого населення вільних держав.

Мені ж вона нагадала нашу долю, долю втікачів з-під совєтської влади після другої світової війни. Декілька років висів над нами цей Дамоклів меч примусової репатріяції на „родіну". В Німеччині чи в Австрії в таборах ДП нас постійно переслідував страх перед поверненням до страшного пекла.

Та ось, нарешті, вирвалися з небезпечної Европи, перепливли океан, дісталися до вільної країни і думали, що тут уже можна буде пожити спокійно, не боячись людоловів, що, як голодні вовки, нишпорили по всіх закутках Европи, шукаючи нових жертв.

Але на початку чи може в середині 50-их років у російській пресі в ЗСА раптом з'явився вираз „берьозовская болезнь".

Справа була в тому, що російський підсовєтський письменник, Родіон Берьозов, приїхавши до ЗСА, повірив, що примара примусової репатріяції розвіялася і тут можна вже сказати про себе правду. Пішов Берьозов до Іміґраційного Департаменту і щиро признався, що він — колишній совєтський громадянин, але зі страху перед репатріяцією, в Европі змінив прізвище і зфальшував свої документи про місце походження.

Реакція Іміґраційного Департаменту була приголомшуюча: Родіона Берьозова репатріювати до СССР. В конституції ЗСА зазначено, що особа, яка для в'їзду до країни скористалася фальшивими даними, підлягає депортації. А тому, що в Іміґраційному Департаменті та і в інших державних установах сиділо чимало симпатиків СССР, то й винесли постанову — репатріювати.

У зв'язку з цим в російській еміґраційній пресі було багато шуму.

Але я хочу розповісти, як ця „берьозовська хвороба" почала поширюватись і на наших наддніпрянців і як людям треба було від неї рятуватися.

*

Було це в Чикаґо приблизно 15 років тому.

Пригадую, літній день почався, як звичайно. Ранком встали, напилися з мамою чаю, і я пішла до автобусної зупинки, щоб їхати до праці. Іти було досить далеко, але я завжди охоче робила цю ранішню прогулянку.

Дільниця, де ми мешкали, розташована далеко на південь від центру міста. Звали ми її „Українським хутором", бо там жило чимало наших людей: галичан, що горнулися до своєї греко-католицької церкви, і наддніпрянців, що скупчувались навколо української православної церкви св. св. Апостолів Петра і Павла, де в той час був настоятелем священик добрячої душі — о. Орест Кулик.

Приємно було йти ранком вулицями нашого „хутора". Тихо, руху майже ніякого. Трудно було собі уявити, що ця дільниця, яка скоріше скидалася на провінційне українське містечко, є частиною індустріяльного ґіганта — Чикаґо.

Дерева по обидва боки вулиць лагідно шелестять листям, невеликі затишні будинки привітно посміхаються до сонця чисто вимитими вікнами. Подвір'я просторі, засаджені квітами та овочевими деревами.

Але того пам'ятного ранку опанували мене смутні думки. Саме напередодні молода лікарка, що мешкала в одному з нами мешканні, поділилася зі мною своєю страшною таємницею: Іміґраційний Уряд призначив її до репатріяції в Совєтський Союз.

Приїхала до ЗСА ця молода лікарка-наддніпрянка, як і багато з нас, на зфальшовані документи, як польська, а не совєтська громадянка. Тут не хотіла носити на сумлінні тягару неправди, і призналася у своєму „злочині".

Вирок — репатріяція.

Говорила вона урядовцям, що, як дочка священика, зазнала багато кривди від совєтської влади, що коли б туди вона знову попала, то тільки на знущання й неминучу смерть. Наостанку категорично заявила, що живою туди не повернеться.

Урядовці нібито співчутливо хитали головами, але безпорадно розводили руками, мовляв, так каже Конституція ЗСА.

Почалося ходіння її по митарствах: виповнювання різних анкет, безконечні допити, знову виповнювання анкет і нарешті останній лист від Іміґраційного Департаменту, в якому цю бідну жінку питали: до якого міста в СССР вона хотіла б виїхати.

У розпачі прийшла вона до мене і розповіла про свою страшну епопею. Була цілком убита морально, говорила про самогубство.

Намагалася я її потішити, але як можна було заспокоювати, коли й мене приголомшила ця подія.

Ідучи до автобуса, я обмірковувала розмову з приятелькою, мені було безмежно шкода її, а так само було страшно й за себе: а як і нас з мамою за неправдиві відомості призначать до репатріяції?! Це ж смерть!

З такими чорними думками приїхала до Чикаґського університету, де працювала. Коли вже сіла до столу і нарешті зосередила свої думки на рахунках, що лежали переді мною, неспокій трохи десь відступив і робочий день поплив своїм руслом.

Та ось, за якийсь час, чую голос однієї з співробітниць: „Ларрі, до вас телефон!"

Упало серце . . . Щось трапилося з мамою? Вона ж старенька, залишається сама в хаті. Крий Боже, щось недобре сталося!

Але зі слухавки почула незнайомий чоловічий голос, що говорив до мене по-українському. Відрекомендувався, що він адвокат Роман Смук, і сказав, що має до мене дуже важливу справу.

Історія, що він мені розповів, була подібна до тієї, яку я напередодні вислухала від приятельки лікарки. Але тут жертвою репатріяції мала б бути досить численна родина п. В., наддніпрянця, який теж у вільній країні не хотів послуговуватися фальшивими даними і сказав про себе всю правду. І тут теж рішення Іміґраційного Департаменту — репатріяція.

Пан В., за порадою голови ДОБРУС'у, звернувся до адвоката Смука, бо твердо вирішив боротися проти такої постанови.

Адвокат Смук чув від пана Ю. С., який жах пережили ми в таборі Мангайм під час примусової репатріяції, і просив мене посвідчити перед судом на захист п-ва В. Розповісти про те, що ми пережили, і тоді може суд зрозуміє трагедію людей, які змушені були відмовлятися від совєтського громадянства, щоб не попасти в пазурі катам.

Для мого заспокоєння адв. Смук запевнив, що пан Ю. С. теж буде свідчити. На закінчення розмови він попросив, щоб я подумала, а завтра він зателефонує.

(Далі буде)

ШУКАЄМО ПРИЯТЕЛІВ

30-го січня 1971 р. у Філядельфії відбудеться Баль Преси, що його влаштовують разом Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та Спілка Українських Журналістів Америки. Ціллю цього Балю є популяризація праці обох Товариств та зібрання необхідних фондів для продовжування праці, зокрема у ділянці преси на поширювання відомостей про Україну.

Про Світову Федерацію нам уже дещо відомо. Вона постала у 1948-му р. у Філядельфії, а її завданням є координація праці усіх українських жіночих організацій у вільному світі. Світова Федерація це якби Національна Рада жінок-українок, яка має для нас те саме значення, яке мають Національні Жіночі Ради для американок, чи австралійок. Водночас Федерація, що охоплює українок-громадянок різних країн є організацією міжнародного масштабу. Слід тут згадати, що українки, перші в нашій спільноті у вільному світі, а одинокі з інших еміграційних груп, створили і ведуть таку організацію і беруть в її імени участь у міжнародному жіночому русі, міжнародних з'їздах і конгресах.

Діяпазон праці СФУЖО є широкий: допомога для рідного краю проявляється не тільки одноразовими акціями, але також послідовним вивченням політичного та соціяльного положення жіноцтва та родини в Україні. Зберігання української духовости у розсіянні дає поштовх до різних виховних акцій серед жіноцтва та молоді, до публікацій відповідних видань, а далі літературних конкурсів та ювілейних святкувань.

Ще одна ділянка праці СФУЖО заслуговує на окрему увагу, а саме участь нашого жіноцтва у міжнародних з'їздах. Така участь все викликає велике зацікавлення серед чужинок та дає змогу нашим репрезентанткам давати інформації про Україну, а також про працю наших жіночих організацій.

Конкретна програма праці, яку зараз СФУЖО проводить за допомогою своїх складових організацій є велика: допомога політ. в'язням, видавнича праця зв'язана з ювілейним святкуванням 1000-ліття кн. Ольги, увіковічнення пам'яти кн. Анни Ярославни, королевої Франції, видавання квартальника СФУЖО „Українка в Світі", бюлетеня СФУЖО в англійській мові, розбудова акції дошкілля, гуртків „книголюбів", стипендійний фонд для дівчат у Польщі і Бразилії, організування різних харитативних акцій, як нпр: допомога жертвам повені, допомога потерпілим від землетрусу в Югославії, співпраця з акціями СКВУ. Підготовка до третього світового Конґресу СФУЖО у 1972-му р. та підготовка до міжнародних з'їздів таких, як нпр: з'їзд Генеральної Федерації Жіночих Клюбів у Тексасі і з'їзд Міжнародного Жіночого Союзу, який відбувся у 1970 р у Франкфурті, це лише частина багатої програми СФУЖО.

Нас дуже часто питають на міжнародних з'їздах, хто фінансує нашу роботу. Міжнародні жіночі організації отримують фонди від різних фундацій, державних установ, а то й від Об'єднаних Націй. Нам просто не вірять, що СФУЖО утримує себе скромними вкладками своїх членів організацій та жертвенністю окремих членок. Дійсно, часто ми самі собі не віримо... Проте, видається, що наростає потреба створити більше кріпку фінансову базу для цієї координаційної установи, яка провадить поважну громадську роботу. Також, треба поширити зацікавлення її працею серед ширших кругів нашого громадянства. Тому рішено творити гуртки прихильників СФУЖО що розкинені по цілому світі своїми датками, зичливістю та зацікавленням скріпляли б його діяльність. По сьогоднішній день ми налічуємо 250 членів-прихильників. У місцевостях, де є більше прихильників, вони збираються час-від-часу, щоб щоб вислухати звітів з діяльности Управи СФУЖО та порадою допомогти у дальшій праці. Федерація не накладає жадних обов'язків на своїх „приятелів". Ними можуть бути однаково жінки й чоловіки, які розуміють і оцінюють праці СФУЖО. Річні внески є мінімальні, 5 дол. для члена-прихильника, 10 дол. для спомагаючого члена, а 100 дол. для члена добродія. Передплата квартальника „Українка в Світі" виносить 2.00 дол. річно. Цей журнал своїм змістом відповідає жінкам, що цікавляться глибше жіночою проблематикою та жіночим рухом.

Маємо надію, що серед нашого громадянства найдеться чимало осіб, які забажають фінансово допомогти праці СФУЖО. Наші активні члени складають жертву праці, а чи найдуться такі які постійним грошовим внеском та зацікавленням до їхніх зусиль дадуть стимул до дальшої, багатогранної дії? Тих, які бажають дальших інформацій, або хочуть включити себе у члени-прихильники СФУЖО, просимо звертатися до:

Finance Committee, World Federation of Ukrainian Womans Organizations, 4936 No. 13th Street, Philadelphia, Pa. 19141.

О. С. Процюк

12-ти річна Бернадетта Богданович — композиторка оригінального твору

12-ти річна Бернадетта Богданович, в місті Воррен, дочка п-а Михайлів Богданович скомпонувала оригінальний музичний твір, п. наг. „Японські доцові краплини".

Її учителька, Дорота Стайл, захоплена композицією Бернадетти, каже, що цей фортепіяновий твір — такий досконалий, що в ньому не треба зміняти ані однієї ноти. Дорота Стайл висловилася, що Бернадетта — незвичайна дитина, у якої великі здібності до творення краси.

Недавно, в листопаді м. р. на студентському реситалі, був перший виступ, з її композицією.

Батько Бернадетти грає в оркестрі на тромбоні, а її дідусь колись займався виробництвом музичних інструментів. Дома, батько дає Бернадетті тексти українських, народних пісень, а вона перекладає їх на англійську мову і передає своїй учительці музики.

У неї перфектне знання української мови, здобуває вона його на суботніших лекціях українознавства. Ходить вона до школи Непорочного Зачаття, в Гемтремк.

Дорота Стайл вірить, що Бернадетта створить ще інші композиції і тому твір Бернадетти уже закаталогований у Воррен Бібліотеці, відділі — Мейбел Бирнет.

В майбутньому, наша молода композиторка плянує стати учителькою гри на фортепіяні.

Бернадетта і її батько є членами УНС, 174 Відділу.

Відбулися громадські похорони сл. п. Романа Клоса в Лорейні

(Закінчення зі стор. 1ої)

Загону „Червона Калина", сеньйори і старші пластуни, під проводом пл. сен. інж. Володимира Ерденберґера з Клівленду, після чого в місцевій українській католицькій церкві згадані отці пароxи відправили Службу Божу, а о. парох Л. Тимків виголосив прощальну проповідь. Після цього відпроваджено тіло Покійного на Кальварійський цвинтар коло Лорейну. Хоч був звичайний робочий день, у Службі Божій і відправі на цвинтарі, а згодом в поминальній тризні, взяла участь майже ціла місцева громада, зокрема всі члени Пластової Станиці з прапором. Над могилою прощали Покійного від друзів-пластунів отаман Загону „Червона Калина" інж. Богдан Петріна з Дітройту, а від родини п. Іван Зельський. В часі поминальної тризни промовляли і прощали покійного Романа Клоса о. д-р В. Пелліх, п. Степан Зубаль від Маслосоюзу, пл. сеньйор Ярослав Кришталович від сусідньої Пластової Станиці в Клівленді, пл.сен. інж. Степан Щуровський від Станиці в Дітройті і пл. сен. Володимир Горський від Пл. Станиці в Лорейні. Слово про життьовий шлях Романа Клоса, його пластову і громадську працю і заслуги, зокрема в Стрийщині, сказав пл. сен. Ярослав Падох, курінний сеньйорського Куреня „Червона Калина", який також попрощав Покійного від Крайової Пластової Старшини і Комітету Стриян. За участь у похоронах склав подяку від родини Покійного його старший син, інж. Юрій Клос. Отці д-р Пелліх і Л. Тимків відмовили молитви, а приявні відспівали „Видиш, брате мій". Тризною проводив інж. Б. Петріна.

СВЯТО УАПЦ В ІНҐОЛЬШТАДІ

Інґольштадт, Баварія. — Церковно-релігійне свято на відзначення 25-річчя Української Автокефальної Православної Церкви в Зах. Німеччині та 25-ліття заснування парафії УАПЦ в Інґольштадті відбулося в кінці 1970 р., в присутності кругло 100 вірних, яких благословив Єпископ УАПЦ Владика Орест. Єпископа Ореста вітали настоятель парафії митроф. протоєрей Анатолій Дублянський, голова Громади О. Пукальський та ін. В сослуженні священиків, Владика Орест відправив урочисту Службу Божу.

Друкується тритомовий „Національний Атлас України"

Київ. — Уже друкується перший том „Національного Атласу України", що має вийти в трьох томах і над яким працювали багато науковців впродовж 10 років. Над його створенням, інформує „Культура і Життя" з 17го січня, трудились представники 70 організацій, університетів, інститутів, та АН УССР. „Перший том Атласу присвячений природним умовам та ресурсам України", до нього входять відомості про географічне положення та межі України, гідрогеологічні, кліматичні та ін. умовини, рельєф, клімат, ґрунт, рослинний і тваринний світ тощо. В першому томі друкується 450 географічних мап. За повідомленням тієї газети, в другому й третьому томах будуть відомості про населення України, господарство, культуру та „Історія українського народу і Української ССР". У вістці згадано, що „подібний атлас створюється вперше в світовій практиці".

Успіхи нашої молоді

До юнаків-українців, що відзначаються своїми здібностями та осягами в науці в середній школі треба зачислити Андрія Мельниковича, сина доктора Юрія та Оксани з Демянчуків Мельниковичів з Оверленд Парку, Кензас.

Андрій Мельникович

Андрій Мельникович народився 23-го серпня 1952 р. в Міннеаполіс, Мінн. В 1970-му р. покінчив він середню школу в Шавні Мішин Гайскул в Оверленд Парку, Кензас. Ввесь час в школі він був на т. зв. „гонор рол".

В 11-ій і 12-ій клясах був вибраний до „Нешонел Гонор Сосасті". Є він також „Нешонел Меріт Файнеліст". Вже, в початкових роках середньої школи, цікавився Андрій природничими науками і три роки підряд виграв перше місце на окружних природничо-наукових середньошкільних змаганнях-компетиціях. В літі 1969-го р. Андрій одержав стипендію „Нешонел Саєнс Фондейшен" і провів літо в медичній школі в Арізоні. Минулого року, в літі одержав стипендію від Ков Велі Гарт Асос." і працював у медичній школі, в Кензас. Під час останніх двох років навчання в середній школі був редактором шкільного літературного журналу, в якому поміщував свої переклади, творів сучасних українських поетів на англійську мову. Був він членом студентського сенату й капітаном шкільного клюбу т. зв. „Кетаґоріс", який репрезентував його школу в змаганнях знання між школами цієї околиці, що передавалося на телевізії. Впродовж п'яти років Андрій є членом „Нешенел Адубон Сосасті", а також „Нашонел Теспіянс" та „Нешенел Аматор Фенсінг Ліга". Завдяки цьому Андрій є „Нешонел Меріт Файнеліст і Саммерфілд сколяр — це найвище признання стейту Кензас, його прийнято до п'ятьох визначних високих шкіл. Корнел Університет в Ітакі, Н. И., Карлтон Каледж в Нортфілд, Мінн., як Вілліям Карлтон Сколяр. Андрій вирішив студіювати на університеті Єйл в Нюгейвен, де його приділили до Езра Стайлс Каледж. Там Андрій є членом політичної юнії, а також належить до фехтувального клюбу.

Не зважаючи на те, що Андрій не мав нагоди ходити ані одного дня до української школи, бо родина проживала здебільша в місцевостях, де не було більше українців, знає він добре українську мову та українську історію, бо цього навчив його батько вдома. Андрій має молодшу сестру Христю, що відзначається також здібностями. Батько Андрія, д-р Юрій Мельникович є асс. професором на університеті в Кензас Ситі. Ціла родина є членом Українського Народного Союзу.

ЖИДІВСЬКА ЛІГА ОБОРОНИ ЗМІНИЛА СВОЮ ТАКТИКУ в обороні прав жидів у Совєтському Союзі. Провідник Ліги рабин Меір Кагане повідомив, що члени Ліги будуть і надалі демонструвати проти порушування совєтським урядом прав жидівської меншини в СССР, але не будуть напастувати членів совєтських делеґацій в Ню Йорку. Зміна тактики наступила після того, як різні діячі висловилися проти мілітантної тактики жидів, яка могла тільки пошкодити жидам у Совєтському Союзі.

ДІМІТРІОС ПАПАСПІРУ ЗАСКАРЖИВ до суду в Атенах грецькі цивільні й військові власті за порушення грецької конституції, яка забороняє арештувати людей без судового наказу чи надзвичайної необхідности та притримувати арештованих поза короткий термін — без слідства і суду. Дімітріос Папаспіру був головою грецького парляменту перед розв'язанням його після військового перевороту 21 квітня 1967 р.

Лещетарський табір в Гантері

Довідавшись, що цього року буде два лещетарські табори: один у Гантері, а другий на Союзівці, важко було вирішити, на котрий табір зголоситись. Табір на Союзівці заплановано для початкуючих і заавансованих лещетарів, а програма табору в Гантері була обмежена виключно до змагового лещетарства. Порадившись із своїми подругами, вирішили ми взяти участь у Гантерському таборі.

Зараз після приїзду до гостинниці „Ксеня" панства Кобзярів, запізналися ми з нашою командою, в склад якої входили: пл. сен. Степан Чайковський — комендант, пл. сен. Терешка Бень — комендантка, пл. сен. Юрій Купчинський та ст. пл. Марійка Гельбік — бунчужна.

Учасниками табору було п'ять юначок та вісім юнаків. Першого вечора команда з'ясувала нам програму табору, завданням якого було б впродовж кількох коротких днів поліпшити наші лещетарські вмілості і рівночасно уможливити нам приємно провести наші вакації в українському гурті.

Вже від першого дня почали ми завзято вправляти на схилах гір, які своєю красою приваблювали нас до себе. Працювали ми над собою під пильним доглядом професійних інструкторів, які докладали всіх зусиль, щоб ми зробили якнайкращі поступи в лещетарстві.

Третього і четвертого дня нашого табору друг Купчинський вияснював нам змагові правила бігу навпростець, крутобігу і великого крутобігу. Четвертого дня вечором радили ми над вибором назви для нашого табору і після короткої застанови погодилися на „К.-27". Так означений один з найбільш стрімких з'їздів Гантерських гір. На завершення приємно проведеного таборування наша команда зорганізувала зустріч з учасниками табору на Союзівці.

Наступного ранку закриттям таборів закінчили ми наші лещетарські вакації. Команда дякувала всім таборовикам за їхню співпрацю та висловила своє задоволення з успіхів та добрих осягів, а учасники зі своєї сторони зі зворушенням та вдячністю прощали членів команди, які так щиро і невтомно працювали над плянуванням та переведенням таборів.

Пл. розв. Христя Роговська

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ОДНА З ПІДСУДНИХ НА СУДІ В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ, Сюзан Аткінс, написала в тюрмі кілька „доповідних листів", які було читано на суді. Вона не заперечує, що Чарльз Менсон та інші учасники його „гіппісівської родини" вбили кілька осіб, у тому й акторку Шарон Тейт. Оборонці Менсона твердять, що Аткінс „психічно нездорова".

ВПЕРШЕ ЗА ОСТАННІ 8 РОКІВ У СТЕЙТІ ПЕНСИЛЬВАНІЯ на губернатора стейту інавгуровано демократа Мілтона Шаппа. Інавгурація відбулася в столиці стейту, Гаррисбургу. Мілтон Шапп, жид з походження, який переміг у виборах і республіканців, і кількох демократів, підтримуваних Демократичною партією, сказав, що його адміністрація буде опікуватися усім населенням, буде діловою і не триматиме на стільцях зайвих бюрократів.

У СТОЛИЦІ ФІЛІППІН МАНІЛІ СУДЯТЬ Беньяміна Мендозу за спробу атентату проти Папи Павла VI на летовищі в Манілі 27 листопада мин. року. Мендоза кинувся був з ножем в руці проти Папи. В останній хвилині його схопили й розброїли. Поліціянт, який арештував Мендозу, зізнав, що Мендоза сказав йому, що він хотів „визволити світ від забобону й врятувати людство".

АВТОМОБІЛЬНА КОРПОРАЦІЯ КРАЙСЛЕР дійшла до порозуміння з професійною спілкою Об'єднаних Автомобільних Працівників щодо трирічного контракту, а деталі будуть опрацьовані згодом. Обоє партнерів розглядають можливість заведення 40-годинного робочого тижня, коли робітники будуть працювати лише 4 дні на тиждень. Для вивчення цієї проблеми створено дослідну Комісію, складену з представників корпорації і професійної спілки.

СЕНАТОР ДЖОРДЖ МЕКГОВЕРН З ПІВДЕННОЇ ДАКОТИ, демократ, виступив з обвинуваченням президента Ніксона в тому, що він не дотримав обіцянки і дозволив американському летунству брати участь у воєнних операціях в Камбоджі. МекГоверн, який зголосив свою кандидатуру на президентські вибори в 1972 році, сказав, що ЗСА стоять перед загрозою піти в Камбоджі „тим самим шляхом, що у В'єтнамі".

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА-КРАСУНЯ

Вперше в тисячолітній історії української церковної архітектури і будівництва Божий храм запроєктувала жінка, відома українська малярка Надія Сомко. Тут репродуковано її мистецький шкіц проєкту українсь. православної церкви св. Апостолів Петра і Павла на Оселі УРС „Верховина". Проєкт характеристичний тим, що будова витримана в стилі українського козацького барокко, в якому воздвигались собори і храми за славетних гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Мазепи. Українське козацьке барокко є національним українським вкладом у світову архітектуру, і не лише в церковному будівництві.

Впродовж півстоліття окупаційний режим руйнує в Україні церкви усіх віровизнань, перетворює їх на збірні пункти, клюби, атеїстичні заповідники, або й просто розвалює українські святині. Лише завдяки вимогам науковців і студентів Києва вдалося добитись дозволу в 1971 році на перевезення дерев'яної церкви з козацьких часів, у селі Андрушах на Київщині, з місця затоплення „Канівським морем" до м. Переяслава - Хмельницького, де її поставлено на пригорку „в музей просто неба". Її врятованолише тому, що громадянство покликалось на історичний факт: ту церкву малював великий Тарас Шевченко. Але в районі того ж „моря" залишиться напризволяще на клаптику острівця чи й під водою знаменита православна Спаська церква в селі Гусинці, Бориспольського району... Це лише малі приклади боротьби за збереження пам'яток і невдач у тій боротьбі, бо гаслом комуністичного режиму є нищення людського духу і людської віри в свого Творця.

Українська православна церква на „Верховині", запроєктована мистцем-жінкою, збудована в стилі українського козацького барокко, ще тільки в проєкті—вже є виявом незнищимости спільної волі зберігати скарби української віри, культури й архітектури, та вже є виявом дійсно екуменічного духу серед громади в Америці, бо на її будову почали жертвувати не лише безпосередньо зацікавлені православні українці, а й українці католицького та євангелицько-протестантського віровизнань.

(Л. п.)

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ДОБРОВОЛЬСЬКА — членка УНС Відд. 342 Т-ва Запор. Січ в Картерет, Н. Дж., померла 25-го грудня 1970 р. на 52 р. ж. Нар. в Трентоні, Н. Дж., і стала членкою УНС в 1963 р. Полишила в смутку мужа Михайла, дочку Ілейн, маму Анастазію, сетру Софію та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 29 грудня 1970 р. на цвинтарі Кловер Ліф у Вудтбідж, Н. Дж. Похоронні відправи очолив сп. Марко, о. прот. П. Мелех і о. М. Запаранюк. Замість квітів на могилу Покійної, приятелі склали 25.00 дол. на Колегію св. Андрія у Вінніпегу, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

о. П. Мелех, секр.

КАТЕРИНА МЕЛЬНИК — членка УНС Відд. 175 Б-ва св. Миколая в Дітройті, Міш., померла 8 листопада 1970 р. на 85 р. ж. Стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку п-ні Ольгу Лещишин. Похорон відбувся 11 листопада 1970 р. на цвинтарі Holy Cross в Дітройті, Міш.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Смерика, секр.

WALTER JOSEPH MADGE — член УНС Відд. 217 Б-ва св. Йосафата в Рочестері, Н. Й., помер 4 листопада 1970 р. на 81 р. ж. Покійний став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку дружину Марію, 3 синів: Івана, Михайла і Станлея, 2 дочки: Анну і Катерину, 8 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 7 листопада 1970 р. на цвинтарі Holy Sepulcher в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Кубарич, секр.

ПАВЛО ПІХОЦЬКИЙ — член УНС Відд. 163 Т-ва Єдність у Філядельфії, Па., помер 22 жовтня 1970 р. на 83 р. ж. Став членом УНС в 1922 році. Полишив у смутку дочку Катерину. Похорон відбувся 27 жовтня 1970 р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Филик, секр.

АНДРІЙ СИРОТА — член УНС Відд. 206 Т-ва Запор. Січ в Woonsochet, R. I., помер 8 листопада 1970 р. на 86 р. ж. Нар. в с. Ростівці, Україна, і став членом УНС в 1922 р. Полишив у смутку 3 дочки: Марію, Анну і Ольгу, 7 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 11 листопада 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Blackstone, Mass.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

СТЕПАН БАЛЮТА — член УНС Відд. 304 в Бофало, Н. Й., помер 13 листопада 1970 р. на 60 р. ж. Став членом УНС в 1953 р. Полишив у смутку дружину Ірину, дочку Ал і сина Романа. Похорон відбувся на цвинтарі Mt. Olivet, Tonawand, N. Y.

Вічна Йому Пам'ять!

Н. Гнатик, секр.

ОСИП РОПІЦЬКИЙ — член УНС Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Когоес, Н. Й., помер 18 листопада 1970 р. на 78 р. ж. Став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину і дітей. Похорон відбувся 20 листопада 1970 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Ватерфорд, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Жмуд, секр.

Розшуки

ПОШУКУЄТЬСЯ
ВОЛОДИМИР НАКОНЕЧНИЙ
Нар. 26-го липня 1926 р. у Львові, Зах. Україна. Правдоподібно служив в Першій Сотні Штабового Зв'язку, 29-го Полку Гренадирів, 1-ої Укр. Дивізії УНА. Всі інформації проситься слати на адресу:
A. Kobryn
87 Charlescrest Ct.
West Seneca, N.Y. 14224

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ________

Ім'я і прізвище: ________

Адреса: ________

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ________

Адреса: ________

________ Zip Code ________